

دیدگاه – ۱

نویسنده

کاظم موسوی بجنوردی

اِرَانْ چُس اُزْ بِرْ جام
برنامه جامع اقدام مشترک

نکاه

نشر نکاه معاصر

فهرست

۵	مقدمه
۹	اهمیت برنامه و افق‌های پس از آن
۱۹	مذکورة هسته‌ای الگویی برای حل مسائل کشور در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی
۱۹	۱. وجود اراده‌ای واحد و هماهنگ در سطح حاکمیت و ملت
۲۰	۲. استفاده از خرد جمعی در رسیدن به توافق
۲۱	۳. همراهی، همفکری و مشورت دولت با مراجع تقلید
۲۲	۴. تبدیل شدن مسئله هسته‌ای به مسئله‌ای ملی و جلوگیری از موازی کاری در آن
۲۵	مدیریت هسته‌ای الگویی برای حل بحران مدیریت در ایران
۳۳	آچه در سال‌های ۹۲-۱۳۸۴ بر ایران گذشت
۴۵	پیشنهادها
۴۵	الف. حوزه داخلی
۴۵	۱. تدوین یک دکترین مشخص اقتصادی
۴۶	۲. اجماع بر سر مفهوم توسعه به عنوان کلید نجات کشور
۵۱	۳. ضرورت بازنیزی فناهیم انقلاب و انقلابی
۵۴	۴. ضرورت بازنیزی منافع ملی
۵۶	۵. کوشش برای استوار ساختن تحکیم انسجام اجتماعی
۵۸	۶. اجرای استراتژی فرصت‌های برابر برای اقیتی‌های دینی، اقوام و پیروان مذاهب
۵۹	۷. اجرای استراتژی اقدام مثبت در حوزه زنان
۶۰	۸. تدوین برنامه فرهنگی یا برنامه جامع اقدام مشترک در زمینه فرهنگی
۶۳	۹. تقویت و توسعه دانایی و جلوگیری از گسترش جهل و خرافه

ایران پس از برجام، میتواند این را به عنوان یکی از اهم اهداف خود در آینده داشته باشد. این اهداف میتواند از جمله افزایش تحریم‌های اقتصادی علیه ایران، کاهش تنشیات امنیتی و افزایش تحریم‌های انسان‌دوستی باشد. این اهداف میتواند از جمله افزایش تحریم‌های اقتصادی علیه ایران، کاهش تنشیات امنیتی و افزایش تحریم‌های انسان‌دوستی باشد.

مقدمه

«ایران پس از برجام»، «ایران پس از توافق» و «ایران پس از تحریم» مهم‌ترین اصطلاحاتی اند که برای توصیف دوره‌ای که پس از توافق ایران با ۱۵+۱ آغاز شده است، به کار می‌روند. شاید در طول چند ماه گذشته هیچ اصطلاحی به اندازه «برجام» در ادبیات سیاسی کشور به کار نرفته، و این امر خود نشان دهنده اهمیت بسیار زیاد این توافق نزد نخبگان و مردم است. همچنین، ایران پس از برجام، موضوع بحث‌ها، سخنرانی‌ها و نوشه‌های زیادی شده است و این پرسش که «در ایران پس از برجام چه باید کرد؟»، ذهن همه را به خود معطوف و مشغول کرده است و هر کس از ظن خود به آن پاسخی می‌دهد.

دوران کنونی، دوران گذار از عصر تحریم به دوره پس از تحریم، یا دوره انتقالی است و با توجه به ویژگی‌های دوره‌های گذار امکان بروز هر نوع بحرانی در آن وجود دارد. دوره پس از برجام، هرچند پایان یک دوره پرتنش است، اما آغاز مسیر پر مسئله‌تری هم هست. در دوره جدید، ایران با چالش‌های جدیدی روبرو خواهد شد که باید ابعاد مختلف آنها را شناخت. دوره تحریم، دوره انزوای نسبی و ایران‌هراسی بود و دوره جدید، دوره خروج از انزوا و کسب اعتماد بین‌المللی است. ایران، اکنون در حال گذار ازانزوا به اعتماد است و باید تلاش کرد که اعتماد به وجود آمده، ثابت شود.

دلسوزان ایران، آگاه‌اند که مخالفان توافق در خارج از کشور – که صدها میلیون دلار برای ناکام گذاشتن آن، سرمایه‌گذاری کرده‌اند – پس از این، بیکار خواهند نشست. همچنین کاسبان تحریم در داخل کشور که فرصت طلایی ثروت‌اندوزی سهل و بی‌دردسر را از دست داده‌اند، از هر ابزاری برای بی‌نتیجه گذاشتن توافق استفاده خواهند کرد و در صورت موفق نشدن در این زمینه، سعی می‌کنند تا مسیر توافق را در جهت سود خود و ضرر دولت تغییر دهند.

۶۵	تدریس درس اخلاق در مدارس، دانشگاه‌ها و رادیو و تلویزیون.....
۶۷	تعديل انتظارات مردم و دادن پاسخ مناسب به آن
۶۸	کاستن حجم دولت و کارآمد ساختن آن.....
۷۰	اصلاح نظام بانکی، آماری و مالیاتی کشور.....
۷۱	مبازره با فساد.....
۷۲	ب. حوزه خارجی
۷۳	۱. ایجاد روابط سیاسی با محوریت استراتژی موازنۀ مثبت.....
۸۲	۲. برقراری روابط اقتصادی با محوریت نیازها و ظرفیت‌های اقتصادی ایران
۹۱	۳. روابط فرهنگی و گردشگری با محوریت ایران فرهنگی

۹۷	□ سخن آخر.....
۱۰۳	□ نمایه.....

۹۸	۱۰۴	۱۰۵	۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۱۰	۱۱۱	۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰	۱۲۱	۱۲۲	۱۲۳	۱۲۴	۱۲۵	۱۲۶	۱۲۷	۱۲۸	۱۲۹	۱۳۰	۱۳۱	۱۳۲	۱۳۳	۱۳۴	۱۳۵	۱۳۶	۱۳۷	۱۳۸	۱۳۹	۱۴۰	۱۴۱	۱۴۲	۱۴۳	۱۴۴	۱۴۵	۱۴۶	۱۴۷	۱۴۸	۱۴۹	۱۵۰	۱۵۱	۱۵۲	۱۵۳	۱۵۴	۱۵۵	۱۵۶	۱۵۷	۱۵۸	۱۵۹	۱۶۰	۱۶۱	۱۶۲	۱۶۳	۱۶۴	۱۶۵	۱۶۶	۱۶۷	۱۶۸	۱۶۹	۱۷۰	۱۷۱	۱۷۲	۱۷۳	۱۷۴	۱۷۵	۱۷۶	۱۷۷	۱۷۸	۱۷۹	۱۸۰	۱۸۱	۱۸۲	۱۸۳	۱۸۴	۱۸۵	۱۸۶	۱۸۷	۱۸۸	۱۸۹	۱۹۰	۱۹۱	۱۹۲	۱۹۳	۱۹۴	۱۹۵	۱۹۶	۱۹۷	۱۹۸	۱۹۹	۲۰۰	۲۰۱	۲۰۲	۲۰۳	۲۰۴	۲۰۵	۲۰۶	۲۰۷	۲۰۸	۲۰۹	۲۱۰	۲۱۱	۲۱۲	۲۱۳	۲۱۴	۲۱۵	۲۱۶	۲۱۷	۲۱۸	۲۱۹	۲۲۰	۲۲۱	۲۲۲	۲۲۳	۲۲۴	۲۲۵	۲۲۶	۲۲۷	۲۲۸	۲۲۹	۲۳۰	۲۳۱	۲۳۲	۲۳۳	۲۳۴	۲۳۵	۲۳۶	۲۳۷	۲۳۸	۲۳۹	۲۴۰	۲۴۱	۲۴۲	۲۴۳	۲۴۴	۲۴۵	۲۴۶	۲۴۷	۲۴۸	۲۴۹	۲۵۰	۲۵۱	۲۵۲	۲۵۳	۲۵۴	۲۵۵	۲۵۶	۲۵۷	۲۵۸	۲۵۹	۲۶۰	۲۶۱	۲۶۲	۲۶۳	۲۶۴	۲۶۵	۲۶۶	۲۶۷	۲۶۸	۲۶۹	۲۷۰	۲۷۱	۲۷۲	۲۷۳	۲۷۴	۲۷۵	۲۷۶	۲۷۷	۲۷۸	۲۷۹	۲۸۰	۲۸۱	۲۸۲	۲۸۳	۲۸۴	۲۸۵	۲۸۶	۲۸۷	۲۸۸	۲۸۹	۲۹۰	۲۹۱	۲۹۲	۲۹۳	۲۹۴	۲۹۵	۲۹۶	۲۹۷	۲۹۸	۲۹۹	۳۰۰	۳۰۱	۳۰۲	۳۰۳	۳۰۴	۳۰۵	۳۰۶	۳۰۷	۳۰۸	۳۰۹	۳۱۰	۳۱۱	۳۱۲	۳۱۳	۳۱۴	۳۱۵	۳۱۶	۳۱۷	۳۱۸	۳۱۹	۳۲۰	۳۲۱	۳۲۲	۳۲۳	۳۲۴	۳۲۵	۳۲۶	۳۲۷	۳۲۸	۳۲۹	۳۳۰	۳۳۱	۳۳۲	۳۳۳	۳۳۴	۳۳۵	۳۳۶	۳۳۷	۳۳۸	۳۳۹	۳۴۰	۳۴۱	۳۴۲	۳۴۳	۳۴۴	۳۴۵	۳۴۶	۳۴۷	۳۴۸	۳۴۹	۳۵۰	۳۵۱	۳۵۲	۳۵۳	۳۵۴	۳۵۵	۳۵۶	۳۵۷	۳۵۸	۳۵۹	۳۶۰	۳۶۱	۳۶۲	۳۶۳	۳۶۴	۳۶۵	۳۶۶	۳۶۷	۳۶۸	۳۶۹	۳۷۰	۳۷۱	۳۷۲	۳۷۳	۳۷۴	۳۷۵	۳۷۶	۳۷۷	۳۷۸	۳۷۹	۳۸۰	۳۸۱	۳۸۲	۳۸۳	۳۸۴	۳۸۵	۳۸۶	۳۸۷	۳۸۸	۳۸۹	۳۹۰	۳۹۱	۳۹۲	۳۹۳	۳۹۴	۳۹۵	۳۹۶	۳۹۷	۳۹۸	۳۹۹	۴۰۰	۴۰۱	۴۰۲	۴۰۳	۴۰۴	۴۰۵	۴۰۶	۴۰۷	۴۰۸	۴۰۹	۴۱۰	۴۱۱	۴۱۲	۴۱۳	۴۱۴	۴۱۵	۴۱۶	۴۱۷	۴۱۸	۴۱۹	۴۲۰	۴۲۱	۴۲۲	۴۲۳	۴۲۴	۴۲۵	۴۲۶	۴۲۷	۴۲۸	۴۲۹	۴۳۰	۴۳۱	۴۳۲	۴۳۳	۴۳۴	۴۳۵	۴۳۶	۴۳۷	۴۳۸	۴۳۹	۴۴۰	۴۴۱	۴۴۲	۴۴۳	۴۴۴	۴۴۵	۴۴۶	۴۴۷	۴۴۸	۴۴۹	۴۵۰	۴۵۱	۴۵۲	۴۵۳	۴۵۴	۴۵۵	۴۵۶	۴۵۷	۴۵۸	۴۵۹	۴۶۰	۴۶۱	۴۶۲	۴۶۳	۴۶۴	۴۶۵	۴۶۶	۴۶۷	۴۶۸	۴۶۹	۴۷۰	۴۷۱	۴۷۲	۴۷۳	۴۷۴	۴۷۵	۴۷۶	۴۷۷	۴۷۸	۴۷۹	۴۸۰	۴۸۱	۴۸۲	۴۸۳	۴۸۴	۴۸۵	۴۸۶	۴۸۷	۴۸۸	۴۸۹	۴۹۰	۴۹۱	۴۹۲	۴۹۳	۴۹۴	۴۹۵	۴۹۶	۴۹۷	۴۹۸	۴۹۹	۵۰۰	۵۰۱	۵۰۲	۵۰۳	۵۰۴	۵۰۵	۵۰۶	۵۰۷	۵۰۸	۵۰۹	۵۱۰	۵۱۱	۵۱۲	۵۱۳	۵۱۴	۵۱۵	۵۱۶	۵۱۷	۵۱۸	۵۱۹	۵۲۰	۵۲۱	۵۲۲	۵۲۳	۵۲۴	۵۲۵	۵۲۶	۵۲۷	۵۲۸	۵۲۹	۵۳۰	۵۳۱	۵۳۲	۵۳۳	۵۳۴	۵۳۵	۵۳۶	۵۳۷	۵۳۸	۵۳۹	۵۴۰	۵۴۱	۵۴۲	۵۴۳	۵۴۴	۵۴۵	۵۴۶	۵۴۷	۵۴۸	۵۴۹	۵۵۰	۵۵۱	۵۵۲	۵۵۳	۵۵۴	۵۵۵	۵۵۶	۵۵۷	۵۵۸	۵۵۹	۵۶۰	۵۶۱	۵۶۲	۵۶۳	۵۶۴	۵۶۵	۵۶۶	۵۶۷	۵۶۸	۵۶۹	۵۷۰	۵۷۱	۵۷۲	۵۷۳	۵۷۴	۵۷۵	۵۷۶	۵۷۷	۵۷۸	۵۷۹	۵۸۰	۵۸۱	۵۸۲	۵۸۳	۵۸۴	۵۸۵	۵۸۶	۵۸۷	۵۸۸	۵۸۹	۵۹۰	۵۹۱	۵۹۲	۵۹۳	۵۹۴	۵۹۵	۵۹۶	۵۹۷	۵۹۸	۵۹۹	۶۰۰	۶۰۱	۶۰۲	۶۰۳	۶۰۴	۶۰۵	۶۰۶	۶۰۷	۶۰۸	۶۰۹	۶۱۰	۶۱۱	۶۱۲	۶۱۳	۶۱۴	۶۱۵	۶۱۶	۶۱۷	۶۱۸	۶۱۹	۶۲۰	۶۲۱	۶۲۲	۶۲۳	۶۲۴	۶۲۵	۶۲۶	۶۲۷	۶۲۸	۶۲۹	۶۳۰	۶۳۱	۶۳۲	۶۳۳	۶۳۴	۶۳۵	۶۳۶	۶۳۷	۶۳۸	۶۳۹	۶۴۰	۶۴۱	۶۴۲	۶۴۳	۶۴۴	۶۴۵	۶۴۶	۶۴۷	۶۴۸	۶۴۹	۶۵۰	۶۵۱	۶۵۲	۶۵۳	۶۵۴	۶۵۵	۶۵۶	۶۵۷	۶۵۸	۶۵۹	۶۶۰	۶۶۱	۶۶۲	۶۶۳	۶۶۴	۶۶۵	۶۶۶	۶۶۷	۶۶۸	۶۶۹	۶۷۰	۶۷۱	۶۷۲	۶۷۳	۶۷۴	۶۷۵	۶۷۶	۶۷۷	۶۷۸	۶۷۹	۶۸۰	۶۸۱	۶۸۲	۶۸۳	۶۸۴	۶۸۵	۶۸۶	۶۸۷	۶۸۸	۶۸۹	۶۹۰	۶۹۱	۶۹۲	۶۹۳	۶۹۴	۶۹۵	۶۹۶	۶۹۷	۶۹۸	۶۹۹	۷۰۰	۷۰۱	۷۰۲	۷۰۳	۷۰۴	۷۰۵	۷۰۶	۷۰۷	۷۰۸	۷۰۹	۷۱۰	۷۱۱	۷۱۲	۷۱۳	۷۱۴	۷۱۵	۷۱۶	۷۱۷	۷۱۸	۷۱۹	۷۲۰	۷۲۱	۷۲۲	۷۲۳	۷۲۴	۷۲۵	۷۲۶	۷۲۷	۷۲۸	۷۲۹	۷۳۰	۷۳۱	۷۳۲	۷۳۳	۷۳۴	۷۳۵	۷۳۶	۷۳۷	۷۳۸	۷۳۹	۷۴۰	۷۴۱	۷۴۲	۷۴۳	۷۴۴	۷۴۵	۷۴۶	۷۴۷	۷۴۸	۷۴۹	۷۵۰	۷۵۱	۷۵۲	۷۵۳	۷۵۴	۷۵۵	۷۵۶	۷۵۷	۷۵۸	۷۵۹	۷۶۰	۷۶۱	۷۶۲	۷۶۳	۷۶۴	۷۶۵	۷۶۶	۷۶۷	۷۶۸	۷۶۹	۷۷۰	۷۷۱	۷۷۲	۷۷۳	۷۷۴	۷۷۵	۷۷۶	۷۷۷	۷۷۸	۷۷۹	۷۸۰	۷۸۱	۷۸۲	۷۸۳	۷۸۴	۷۸۵	۷۸۶	۷۸۷	۷۸۸	۷۸۹	۷۹۰	۷۹۱	۷۹۲	۷۹۳	۷۹۴	۷۹۵	۷۹۶	۷۹۷	۷۹۸	۷۹۹	۷۱۰	۷۱۱	۷۱۲	۷۱۳	۷۱۴	۷۱۵	۷۱۶	۷۱۷	۷۱۸	۷۱۹	۷۲۰	۷۲۱	۷۲۲	۷۲۳	۷۲۴	۷۲۵	۷۲۶	۷۲۷	۷۲۸	۷۲۹	۷۳۰	۷۳۱	۷۳۲	۷۳۳	۷۳۴	۷۳۵	۷۳۶	۷۳۷	۷۳۸	۷۳۹	۷۴۰	۷۴۱	۷۴۲	۷۴۳	۷۴۴	۷۴۵	۷۴۶	۷۴۷	۷۴۸	۷۴۹	۷۵۰	۷۵۱	۷۵۲	۷۵۳	۷۵۴	۷۵۵	۷۵۶	۷۵۷	۷۵۸	۷۵۹	۷۶۰	۷۶۱	۷۶۲	۷۶۳	۷۶۴	۷۶۵	۷۶۶	۷۶۷	۷۶۸	۷۶۹	۷۷۰	۷۷۱	۷۷۲	۷۷۳	۷۷۴	۷۷۵	۷۷۶	۷۷۷	۷۷۸	۷۷۹	۷۸۰	۷۸۱	۷۸۲	۷۸۳	۷۸۴	۷۸۵	۷۸۶	۷۸۷	۷۸۸	۷۸۹	۷۹۰	۷۹۱	۷۹۲	۷۹۳	۷۹۴	۷۹۵	۷۹۶	۷۹۷	۷۹۸	۷۹۹	۷۱۰	۷۱۱	۷۱۲	۷۱۳	۷۱۴	۷۱۵	۷۱۶	۷۱۷	۷۱۸	۷۱۹	۷۲۰	۷۲۱	۷۲۲	۷۲۳	۷۲۴	۷۲۵	۷۲۶	۷۲۷	۷۲۸	۷۲۹	۷۳۰	۷۳۱	۷۳۲	۷۳۳	۷۳۴	۷۳۵	۷۳۶	۷۳۷	۷۳۸	۷۳۹	۷۴۰	۷۴۱	۷۴۲	۷۴۳	۷۴۴	۷۴۵	۷۴۶	۷۴۷	۷۴۸	۷۴۹	۷۵۰	۷۵۱	۷۵۲	۷۵۳	۷۵۴	۷۵۵	۷۵۶	۷۵۷	۷۵۸	۷۵۹	۷۶۰	۷۶۱	۷۶۲	۷۶۳	۷۶۴	۷۶۵	۷۶۶	۷۶۷	۷۶۸	۷۶۹	۷۷۰	۷۷۱	۷۷۲	۷۷۳	۷۷۴	۷۷۵	۷۷۶	۷۷۷	۷۷۸	۷۷۹	۷۸۰	۷۸۱	۷۸۲	۷۸۳	۷۸۴	۷۸۵	۷۸۶	۷۸۷	۷۸۸	۷۸۹	۷۹۰	۷۹۱	۷۹۲	۷۹۳	۷۹۴	۷۹۵	۷۹۶	۷۹۷	۷۹۸	۷۹۹	۷۱۰	۷۱۱	۷۱۲	۷۱۳	۷۱۴	۷۱۵	۷۱۶	۷۱۷	۷۱۸	۷۱۹	۷۲۰	۷۲۱	۷۲۲	۷۲۳	۷۲۴	۷۲۵	۷

هرچند این توافق در حوزه سیاست خارجی دولت بوده است، ولی ابعاد آن نمی‌تواند و نباید از مسائل داخلی تفکیک شود. چه بسا اگر برخی از مسائل حل نشوند، روند اجرای برجام با مشکل رو به روگردد.

نیک، روشن است که برداشته شدن تحریم‌ها، عامل شتاب‌دهنده توسعه همه جانبه و پایدار ایران نیست، بلکه تنها مانع تخریب بیشتر این کشور می‌شود و از بروز بحران‌های حادثه و خطرناک تری مانند فرار مغزها و سرمایه‌ها، فروپاشی اجتماعی و آشوب‌ها و ناامنی‌های ناشی از تداوم تحریم جلوگیری می‌کند. در دوره کنونی، حتی اگر همه تحریم‌ها برداشته شوند، وضعیت اقتصادی کشور در بهترین حالت و با کوشش بسیار می‌تواند به شرایط ابتدای سال ۱۳۸۴ برگردد. بنابراین، تصمیم‌گیری برای کشور پس از لغو تحریم‌ها بسیار سخت و چالش‌برانگیز است.

در چنین شرایطی صاحب‌نظران و کنشگران اجتماعی باید برای کمک به دولت و شتاب دادن به آهنگ توسعه کشور وارد میدان شوند و دیدگاه‌ها و نظرات خود را درباره ایران پس از توافق بنویسن. مدیریت دوران پس از تحریم و تبدیل آن به یک موقعیت و فرصة جدید برای ایران، نیازمند هم‌اندیشی و همفکری نخبگان و اندیشمندان و درس پس‌دادگان ایران است. امروزه همه ما با هر اندیشه و خواسته‌ای در یک گشتنی نشسته‌ایم و باید با همه وجود تلاش کنیم که این گشتنی را به سلامت از طوفان حوادث عبور دهیم و به ساحل مقصد برسانیم. بر دلسویان کشور واجب است که هریک در حوزه تخصصی خود، تجربه‌ها و مشاوره‌های لازم را در اختیار مدیران قرار دهد. باشد که با استفاده از «خرد ملی» و «عقل جمعی»، ایران از این دوره‌گذاری به سرعت و به سلامت عبور کند و دوره ترقی و شکوفایی را در جهت تحصیل توسعه آغاز نماید.

نگارنده براین باور است که شایسته است دوستداران ایران، الگوی نمونه‌ای را برای فردای ایران ارائه کنند. نبودن هیچ‌گونه چشم‌انداز آرمانی برای نسل جوان، به بهانه واقعیت‌گرایی سبب رخوت اجتماعی و تسلیم شدن به وضع موجود خواهد شد. متأسفانه در سال‌های اخیر بیشتر روشنفکران ایرانی، اعم از دینی و سکولار – چه در داخل و چه در خارج از کشور – به جای آنکه هم خود را براندیش ورزی در مسائل اصلی و مشکلات بنیادین جامعه متمنزکنند و به مصاف جهل و فقر بروند، مشغول نقد و تخریب یکدیگرند و صفحات نشریات روشنفکری و سایت‌های معتبر و بلندگوهای رسانه‌ای شان در خدمت تخریب‌های مکرر بر ضد هم قرار گرفته است و مخالفان هردو طیف هم البته ماهی‌های

همچنین در این دوره، میراث بسیار ناگوار و سایه سنگین بسیاری از تصمیم‌های غیر علمی، شتاب‌زده و سیاسی دوره ۸ ساله ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲، گریبان‌گیر دولت آقای روحانی خواهد بود؛ تصمیماتی مانند مسکن مهر، واگذاری سهام عدالت، توزیع یارانه‌ها، استخدام‌های هدفمند و بدھی‌های بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومانی دولت به بانک‌ها و سازمان تأمین اجتماعی، همچون تله‌های انجاری و میدان‌های مین در مسیر آینده دولت قرار خواهد گرفت. دولت باید مواظف باشد که گروگان تصمیم‌گیری‌های اشتباه دولت قبل نشود.

دارون عجم‌اولو و جیمز رابینسن در کتاب چرا کشورها شکست می‌خورند، می‌نویسند: همه کشورهایی که به توسعه رسیده‌اند، دارای چند و یزگی مشترک بوده‌اند که یکی از آنها استفاده از فرسته‌ها و بزنگاه‌های تاریخی برای توسعه است. به نظر می‌رسد که توافق هسته‌ای یکی از این فرسته‌های بزرگ با دامنه تأثیرگذاری بسیار بالاست. هر کشوری در طول تاریخش، به ندرت از چنین موقعیت‌هایی برخوردار می‌شود. باید دانست که فرسته‌ها مانند ابرهای بهاری می‌آیند و می‌روند و باید بدون فوت وقت از آنها استفاده کرد و اجازه فرست سوزی نداد.

توافق، یک بزنگاه تاریخی و یک شانس و فرست بزرگ برای توسعه ایران است. باید همه آنهایی که دغدغه توسعه و ترقی ایران را دارند، وارد میدان شوند و کوشش کنند که این فرست بزرگ و تاریخی همانند فرسته‌های گذشته از دست نرود و به سرآغازی برای پیشرفت کشور تبدیل شود. متأسفانه رئیس دولت نهم و دهم و حامیان او سنگی را در چاه انداخته‌اند که بیرون آوردن آن نیازمند تلاش درازمدت همه عقلای مملکت است.

هرچند حصول این توافق بسیار مهم است، ولی نگهداری و صیانت از آن و اجرای خوب و کاملش، قطعاً مهم تر است. اینکه آیا توافق به نفع کشور ما، یا به ضرر آن تمام خواهد شد، به استراتژی و تاکتیک‌هایی بستگی دارد که مسئولان در دوره پس از توافق در پیش خواهند گرفت. آنچه به این توافق معنا خواهد داد، هدف ایران از اجرای آن است. باید گفت که توافق تنها گام نخست برای ساختن آینده ایران است. مسأله مهم‌تر، گام‌هایی است که پس از توافق برداشته می‌شود.

باید براین نکته مهم تأکید کرد که توافق هسته‌ای با جهان، هرچند با تفکیک این موضوع از سایر بحران‌های منطقه‌ای حاصل شده است، ولی اجرای موفقیت آمیز آن در آینده، بدون جست و جوی راه حلی برای این بحران‌ها ممکن خواهد بود. از سوی دیگر